

Participatieverslag parkeren in de wijk Enka

Inleiding

Op 1 augustus gaat de nieuwe P&R garage bij station Ede-Wageningen open. In de garage kunnen reizigers alleen betaald parkeren. Ook op de parkeerplaatsen op het WFC terrein wordt betaald parkeren ingevoerd. Reizigers zullen hierdoor gratis willen parkeren in de wijk Enka. Op dit moment gebeurt dit al regelmatig. We verwachten dus grote parkeeroverlast in de wijk. Daarom vindt de gemeente het noodzakelijk om parkeerregulering in te voeren. De besluitvorming hiervoor vindt plaats via de Verordening Parkeerbelastingen.

De afgelopen maanden is er een participatieproces uitgevoerd met de inwoners van de wijk Enka. In dit verslag vindt u de opbrengsten van dit participatieproces. Dit participatieverslag wordt ook als bijlage verstuurd aan de gemeenteraad, samen met het voorstel voor besluitvorming. In dit raadsvoorstel zelf staat wat met de input van de bewoners is gedaan. Normaal gesproken staat dat ook in het participatieverslag, maar omdat dit verslag verspreid wordt in de wijk voordat het college een besluit heeft genomen is dat nu niet mogelijk. Na besluitvorming door het college wordt met de wijk en met de gemeenteraad gedeeld welke inbreng van de wijk niet verwerkt is in het voorstel.

Achtergrond

In 2017 zijn parkeervergunningen ingevoerd in Enkawijk. Dit was een kosteloze vergunning, totdat de nieuwe P&R bij station Ede Wageningen opgeleverd zou worden.

Bewoners van de wijk Enka protesteerden tegen de vergunningenregeling. In juli 2020 is daarom een draagvlakmeting uitgevoerd in de wijk, in de vorm van een enquête. De meerderheid van de wijk was voor het tijdelijk afschaffen van parkeerregulering in de wijk Enka. Daarom heeft het college in oktober 2020 besloten om de parkeervergunningen in de wijk Enka tijdelijk af te schaffen. Bij dit besluit heeft het college ook bepaald, dat eventueel opnieuw invoeren van parkeermaatregelen in samenspraak met belanghebbenden beoordeeld moest worden.

Kaders en randvoorwaarden

Het participatieproces is uitgevoerd volgens de Edese Participatie Aanpak.

Parkeerregulering in het stationsgebied is geschikt voor participatie met de bewoners van de wijk Enka. Het onderwerp heeft invloed op de bewoners (op de kosten voor parkeren voor bewoners en op parkeeroverlast in de wijk) er is ruimte om iets te kunnen doen met de input van bewoners, er is voldoende geld en voldoende capaciteit.

Uit het collegebesluit van 2020 volgen de onderdelen waarover geparticipeerd kan worden:

In samenspraak met belanghebbenden te beoordelen:

- of - en zo ja
- wanneer,
- waar en
- welke parkeerreguleringsmaatregelen noodzakelijk en wenselijk zijn;

Deze onderwerpen komen dan ook nadrukkelijk terug in het participatietraject.

Zijn parkeerreguleringsmaatregelen noodzakelijk en wenselijk?

Volgens de gemeente het is noodzakelijk om in ieder geval in een deel van de wijk maatregelen in te voeren. In de nieuwe P&R parkeergarage en op het P&R terrein op het WFC is het vanaf 1 augustus alleen mogelijk om betaald te parkeren. Op WFC zijn nu 775 parkeerplaatsen. Deze plaatsen zijn regelmatig allemaal bezet. Uit onderzoek van TU Eindhoven (zie tabel hieronder) blijkt, dat mensen bereid zijn om 800 - 1.200 meter te lopen, als ze daardoor hun auto gratis kunnen parkeren. Bijna de hele wijk Enka valt binnen een straal van 800 meter rond het station. Op dit moment ervaren bewoners die dichtbij het station wonen al overlast van parkerende

treinreizigers. Als er geen maatregelen worden genomen, gaat deze overlast zich uitbreiden over een groter deel van de wijk.

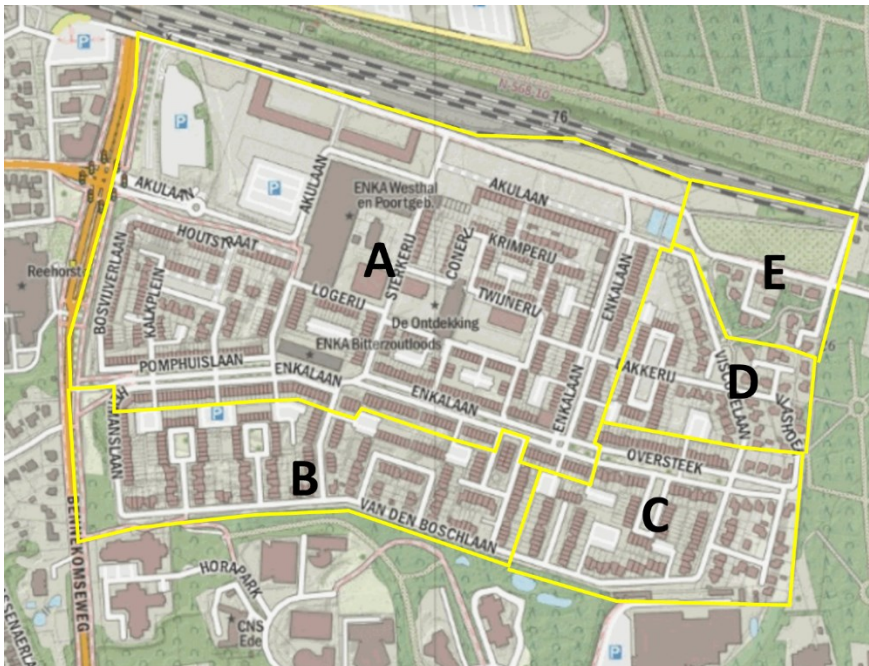
Bewoners die verder van het station af wonen, hebben op dit moment (nog) geen last van parkerende treinreizigers voor hun deur. Voor hen is het op dit moment waarschijnlijk dan ook niet nodig om maatregelen in te voeren. Met de participatie willen we een beter beeld krijgen hoe ook deze bewoners over maatregelen denken.

Tijden waarop parkeerregulering gaat gelden

Er is ruimte om de tijden waarop de parkeerregulering gaat gelden aan te passen aan de wensen van de wijk. Om ervoor te zorgen dat NS reizigers zoveel mogelijk in de garage parkeren, hebben we voor de controles een blok van minimaal 6 uur nodig. Op deze manier weten we zeker dat onze handhavers elke dag kunnen controleren. Het is wel mogelijk om deze tijden uit te breiden. In de enquête legden we hiervoor verschillende opties voor aan de bewoners.

Hele wijk of eerst één zone

Het is mogelijk om de maatregelen in eerste instantie in te voeren in een deel van de wijk. We hebben daarom aan bewoners gevraagd wat hun voorkeur heeft: parkeermaatregelen in eerste instantie alleen invoeren in zone A (zie kaartje hieronder) of gelijk in de hele wijk. Als uit onderzoek of meldingen blijkt dat de parkeerdruk te hoog is, dan kan de parkeerregulering worden uitgebreid naar andere delen van de wijk.

Betaald parkeren met vergunningen of alleen vergunning parkeren?

Als gemeente hadden we het plan om betaald parkeren met vergunning parkeren in te voeren. Hiermee liepen we vooruit op de nieuwe parkeerverordening, die over een aantal jaar waarschijnlijk voor heel Ede gaat gelden. Er is ruimte om op dit moment voor een andere vorm van regulering te kiezen.

Opties die we hebben voorgelegd aan bewoners:

1. Betaald parkeren, met vergunningen voor bewoners. Hiermee lopen we vooruit op de nieuwe parkeerverordening die over een aantal jaar voor heel Ede gaat gelden.
2. De gemeente voert vanaf 1 augustus alleen vergunning parkeren in. We zijn bezig met nieuw parkeerbeleid voor heel Ede - dit parkeerbeleid gaat ook gelden voor de Enkajijk. Dit kan dus betekenen dat over een jaar of 2 de parkeerregulering voor Enka weer verandert.

Participeren: Op welk niveau, met welk doel en met wie?

Doel participatie

Het doel van participatie is de best mogelijke oplossing voor parkeerregulering voor bewoners en ondernemers in de wijk Enka. De gemeente wil daarom inzicht krijgen in wat bewoners van en ondernemers in de wijk Enka vinden van de plannen om parkeerregulering in te voeren in de wijk en welke keuzes zij zouden maken.

Wat doen we met de uitkomsten?

De uitkomsten vormen een advies van de wijk aan het gemeentebestuur. Het niveau op de participatieladder is 'adviserend'. Inwoners en ondernemers kunnen meedenken en advies geven, maar het college en de gemeenteraad wegen alle belangen tegen elkaar af en nemen een besluit.

Wie hebben we betrokken?

- Alle bewoners van de wijk Enka
- Basisschool De Ontdekking en BSO Bzzonder
- Woonstede
- De eigenaar van de toekomstige short stay appartementen.
- De eigen ambtelijke organisatie en het college
- Meedenkgroep (selectie van wijkbewoners)

Besluitvorming en de rol van de raad

De besluitvorming vindt plaats via de Verordening Parkeerbelastingen. De planning hiervoor is als volgt:

- 21 april 2026
Het college van burgemeester en wethouders neemt een besluit over de Verordening Parkeerbelastingen en legt dit besluit voor aan de gemeenteraad.
- 7 mei 2026
De gemeenteraad bespreekt de verandering van de Verordening Parkeerbelastingen in hun oordeelvormende raadsvergadering.
- 4 juni 2026
De gemeenteraad neemt een besluit over Verordening Parkeerbelastingen in hun besluitvormende raadsvergadering.

De rol van de gemeenteraad is besluitvormend.

3. Planning en participatiemiddelen

In het participatieproces hebben we de volgende stappen doorlopen:

Stap 1: Bewonersavond

Dinsdag 17 maart 2026.

Stap 2: Enquête

Van 24 tot en met 31 maart 2026 konden bewoners van de wijk Enka een online enquête invullen.

Stap 3: Meedenkgroep

Op 13 april 2026 zijn de resultaten van de enquête besproken met een meedenkgroep. Dit is een groep van 10 wijkbewoners en een vertegenwoordiger van Woonstede.

Participatiemiddelen

De middelen die in dit traject zijn ingezet zijn:

- Brieven (informatie en uitnodiging)
- Bewonersavond voor de hele ENKA wijk
- Online Enquete

- Emailadres dat breed gecommuniceerd is

Daarnaast is gecommuniceerd via de website van Ede, maar ook via het wijkplatform Op Enka.

4. Inhoudelijke resultaten van de participatie

In dit hoofdstuk staan de hoofdlijnen van de resultaten van de participatie. In de bijlagen staat de rapportage van de online vragenlijst, een weergave van de vragen en opmerkingen die zijn binnengekomen tijdens de bewonersavond en een gespreksverslag van het gesprek met de meedenkroep. Vanwege de lengte van de rapportage van de online vragenlijst, is deze als laatste bijlage opgenomen.

Bewonersbijeenkomst

Op dinsdag 17 maart was er een bewonersbijeenkomst voor de wijkbewoners. Ongeveer 250 bewoners bezochten de avond. Bewoners stelden vragen en deelden hun standpunt uit de zaal. Aansluitend was er gelegenheid om suggesties te delen via kaartjes. Hieronder volgt een samenvatting van de vragen en opmerkingen uit de zaal, via de kaartjes en achteraf via mail.

Er zijn meerdere vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de volgende onderwerpen:

Niet nagekomen afspraken/ besluiten college

Bewoners verwijzen naar het collegebesluit van 2020 of naar andere afspraken, zoals het jaarlijks uitvoeren van metingen. De gemeente heeft zich niet aan de afspraken gehouden, geven zij aan. 'De gemeente blinkt niet uit in betrouwbaarheid en consistentie' klinkt het. Inwoners hebben ook het gevoel dat er niet naar ze geluisterd wordt.

Huidige situatie handhaven/proefperiode

Tijdens de bewonersavond en later via mails is de oproep gedaan om te starten met een zogenaamde proefperiode waarin de parkeergarage wel open is, maar er nog geen parkeermaatregelen worden ingevoerd in de Enkawijk. Na een bepaalde periode moet dan gemeten worden of er inderdaad meer parkeeroverlast ontstaat in de wijk.

Onderbouwing opbrengsten parkeervergunningen

Bewoners willen inzicht in de opbrengsten van de parkeervergunningen en waar de gemeente deze opbrengsten aan besteedt. Zij hebben het gevoel dat de gemeente geld verdient aan de vergunningen en ervaren dit als onrechtvaardig. Hieronder staan de kosten en opbrengsten van de parkeervergunningen.

Tarieven voor vergunningen en bezoekersregeling

Veel reacties gingen over de tarieven voor de vergunningen. Bewoners geven aan dat zij deze tarieven te hoog vinden. Dit hangt samen met het gevoel van inwoners dat zij moeten 'opdraaien' voor het nieuwe station en de P&R garage. Ook geven inwoners aan, dat vergunningen zorgen voor minder bewegingsruimte en meer administratieve rompslomp. Er kwamen ook suggesties om de P&R garage gratis te maken of heel goedkoop en om meer dan twee vergunningen te verstrekken.

Ten slotte verzochten bewoners om een gratis bezoekersregeling, die zo makkelijk mogelijk is voor bezoekers om te parkeren. Hierbij werd ook verwezen naar oma's en opa's die komen oppassen in deze kinderrijke wijk.

Grootte zone A

Een aantal inwoners gaf tijdens de bewonersavond aan, dat zij zone A te groot vinden. Zij verzochten om te starten met een kleinere zone (400/500 meter vanaf station).

Blauwe zone

Een aantal bewoners vraagt om het invoeren van een blauwe zone, voor de hele wijk of in de directe omgeving van het station. Dit verzoek kwam zowel tijdens de bewonersavond als in de antwoorden op de enquête en via de mail. Deze wijkbewoners geven aan dat zij een efficiënte handhaving geen overtuigend argument vinden om de optie van een blauwe zone uit te sluiten.

Deelname en resultaten online vragenlijst

Van 24 t/m 31 maart konden alle inwoners van de ENKA wijk een online enquête invullen. Er zijn 1560 vragenlijsten huis-aan-huis verspreid in de hele Enka-wijk. Hiervan zijn 715 vragenlijsten ingevuld. De respons was hiermee met 46% zeer hoog voor een online enquête. De volledige resultaten van de enquête zijn te vinden als bijlage bij dit participatieverslag.

Samenvatting van de belangrijkste uitkomsten:

- 18% ervaart nu parkeeroverlast (zone A: 27%)
- 36% wil geen regulering
- 47% begrijpt de noodzaak, maar wil lage of geen kosten
- 35% voorkeur hele wijk, 29% alleen zone A
- 51% voorkeur voor betaald parkeren met vergunningen
- Meest gekozen tijdsvariant: maandag–vrijdag 10.00–16.00 uur

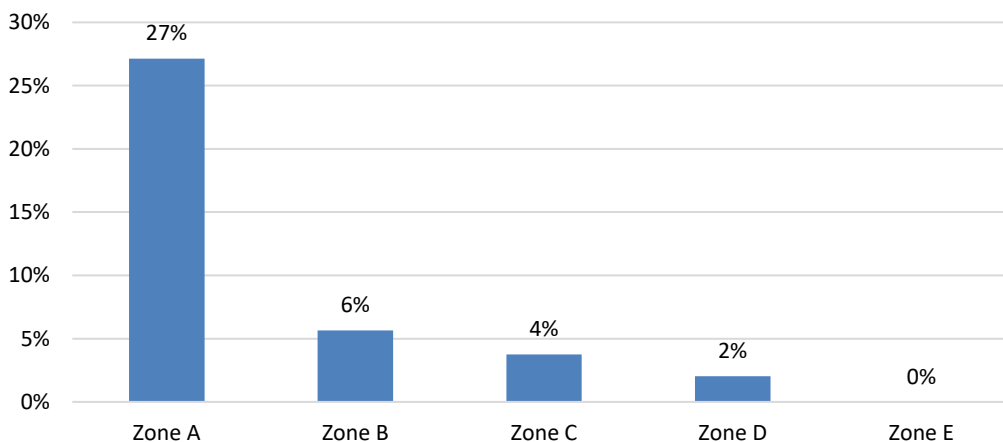
Bewoners die nu al overlast ervaren, hebben vaker voorkeur voor langere tijden en weekendregulering.

Een uitgebreidere variant van de resultaten:

Huidig ervaren parkeeroverlast

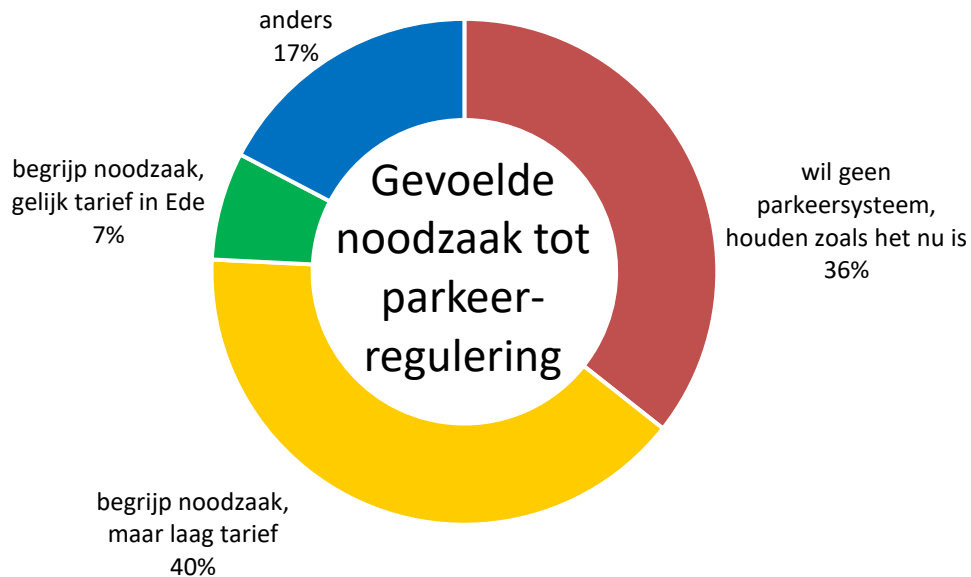
- 18% van alle respondenten ervaart momenteel parkeeroverlast in hun buurt: 4% veel en 14% enige overlast
- Dit is met name in zone A: samen 27%

Ervaart op dit moment parkeeroverlast
(enig of veel)

Gevoelde noodzaak tot parkeerregulering

- 36% wil geen parkeersysteem maar houden zoals nu
- 47% begrijpt noodzaak maar grote meerderheid hiervan wil (heel) laag tarief c.q. gratis
- 17% heeft 'anders' ingevuld, genoemd via toelichting (in volgorde frequentie):
 - gratis voor bewoners
 - eerst meten of afwachten
 - heel laag tarief in P&R garage
 - gratis voor bezoekers
 - blauwe zone
 - alleen regulering dichtbij het station
 - gratis voor 1^e auto

Voorkeursgebied regulering

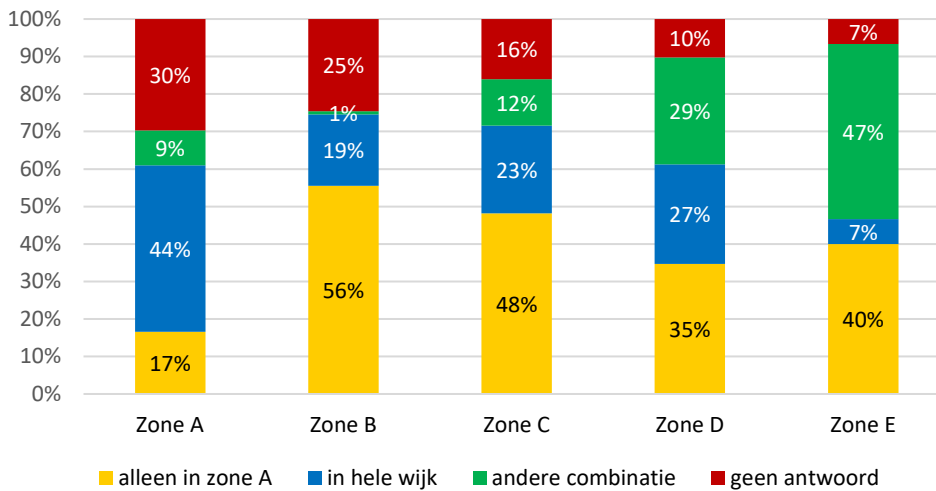
35% geeft voorkeur voor hele wijk
 29% kiest alleen in zone A
 26% geeft geen antwoord

De voorkeurslocatie verschilt naar woonzone:

- In zone A scoort 'hele wijk' het hoogst
- Rest van de wijk meestal hoogste score voor 'alleen zone A'
- Andere combinatie is bijvoorbeeld vaak A+B

Waar zou volgens u het nieuwe parkeersysteem moeten gaan gelden?

Type regulering

Bij de keuze uit de twee opties kiest 51% voor betaald parkeren met vergunningen. Dit maakt niet zoveel verschil tussen subgroepen

Bij de keuze uit de twee opties kiest 51% voor betaald parkeren met vergunningen. Dit maakt niet zoveel verschil tussen subgroepen

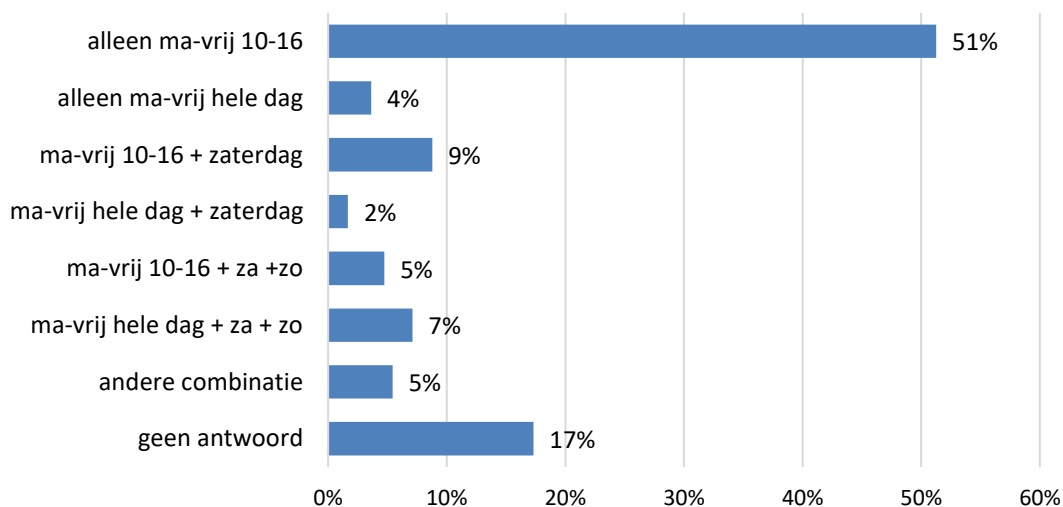
Dagen en tijden

Van alle mogelijke combinaties is de minimumvariant (alleen maandag tot en met vrijdag van 10 – 16 uur) het meest genoemd.

Als je alleen kijkt naar inwoners in zone A is de minimumvariant het meest genoemd (44%) en 10% kiest de minimumvariant+za en eveneens 10% kiest de maximum-variant (altijd).

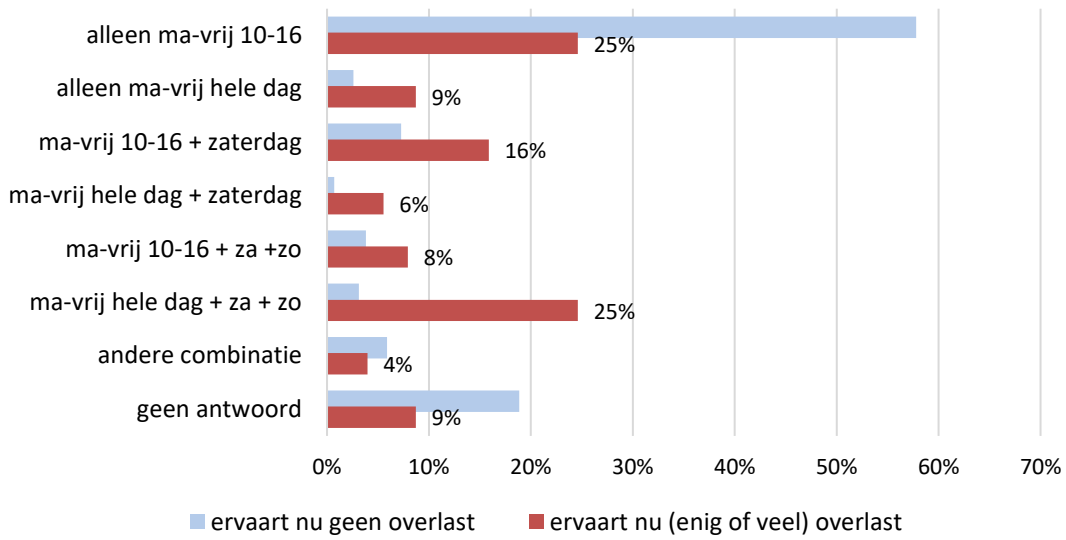
In de open antwoorden wordt ook nog vaak gevraagd om 10 -14 uur.

Voorkeur voor dagen en tijden

Van mensen die nu al overlast ervaren is er meer draagvlak voor hele dag en/of includeren van weekenddagen. Zowel de minimale variant (ma tot vrij 10-16 uur) als de maximale variant (altijd) is door een kwart van hen genoemd als voorkeur.

Voorkeur voor tijden en dagen

Gesprek met meedenkgroep

Op maandagavond 13 april was er een gesprek tussen wethouder Peter de Pater en een groep bewoners van 10 bewoners, een ondernemer en een vertegenwoordiger van Woonstede. In totaal hadden 56 wijkbewoners zich hiervoor aangemeld. Omdat een goed gesprek vraagt om een werkbare groepsomvang, hebben wij 10 bewoners uitgenodigd. Bij de selectie is zorgvuldig gekeken naar een evenwichtige vertegenwoordiging van de wijk. Daarbij hanteerden we de volgende criteria:

- Een verdeling van 5 mannen en 5 vrouwen
- 5 bewoners uit deel A, 2 uit zone B en 3 bewoners uit andere zones

Minimaal één ondernemer. De wethouder heeft de volgende zaken met hen besproken:

- Bespreken van de onderzoeksresultaten en de kosten en opbrengsten van parkeervergunningen
- Bespreken van de dilemma's die uit de enquête volgen
- Toetsen: herkent de groep deze dilemma's? Zijn er aanvullingen?
- Uitleg over het vervolgproces

Dilemma's

Deze bestuurlijke keuzes zijn met de meedenkgroep besproken. Wat ermee gedaan is komt terug in het raadsvoorstel.

Wel of niet reguleren

Uit de enquête: 36% van de respondenten, vindt het niet nodig dat er een systeem van parkeerregulering komt op Enka. 47% ziet die noodzaak wel. Tegelijkertijd zien we dat 27% van de bewoners van Zone A nu al parkeeroverlast ervaart.

De meedenkgroep ziet de meerwaarde van regulering in zijn algemeenheid, maar wel graag goedkoper dan normale vergunning kost.

Prijs vergunningen

Uit de enquête: Bijna 50% van de bewoners ziet volgens de enquête de noodzaak van regulering. Wel geeft de ruime meerderheid daarvan aan dat bewoners op Enka niets of veel minder zouden moeten betalen voor hun vergunning.

Dit beeld herkent de meedenkgroep.

Grootte zone: Alleen A of hele wijk

Uit de enquête: 29% van de respondenten is voor regulering in alleen zone A. 35% geeft de voorkeur aan regulering van parkeren in de hele wijk. 26% geeft geen antwoord op de vraag. Over de hele wijk gezien kiezen meer mensen voor direct reguleren van de hele wijk. Maar bijna 50% van de mensen die wonen buiten zone A vinden dat alleen zone A gereguleerd zou moeten worden.

De meedenkgroep is hier verdeeld over. Starten met zone A en bij overlast uitbreiden is een optie.

Dagvenster (aantal uren)

Tot en met 2020 gold vergunningparkeren op Enka van maandag tot en met vrijdag tussen 10.00 uur en 14.00 uur. Het college verruimt het tijdvenster voor regulering van 4 naar 6 uur. Dit tijdvenster is voldoende om langparkeren tegen te gaan en biedt ruimte om de beide nieuwe wijken op een degelijke manier te controleren. Een ruimere reguleringsperiode zorgt voor flexibiliteit in de parkeercontroles.

De meedenkgroep heeft ook hier verschillende meningen, variërend van tijdvensters van 4 uur, tot 8 uur.

Ook weekend of alleen door de week

Uit de enquête van de wijkbewoners die nu al parkeeroverlast ervaren, geeft ongeveer de helft aan dat dit ook speelt op de weekenddagen (zaterdag en zondag). De resultaten van de enquête geven aan dat 51% van de respondenten de voorkeur heeft voor de minimumvariant: maandag tot en met vrijdag 10:00 tot 16:00 uur.

Ook hierover heeft de meedenkgroep verschillende meningen.
